

Syvende Aargang.

Nº. 37.

Torsdag d. 21 Februar.

1833.

A D B E R H A V N S P O S T E R.

Udgiven af A. P. Liunge.

Trykt i det Poppiske Officin.

Dette Blad forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten, saavel i Danmark, som i Hertugdømmerne.

Graah's Reise til Grønlands Østkyst.

Bed at ommelde Indholdet af dette interessante Skrift, i et foregaaende №. af d. Bl., lovede vi at levere "Kjøbenhavnspostens" Læsere et Par Uddrag af samme. For at opfylde dette Lovte — hvortil andre Meddelelser hidtil have været os Nummer — vil det være nødvendigt at forudstille en muligt fortattet Recit om Gangen i den Graahske Undersøgelsesreise.

D. 31te Marts 1828 forlod Hr. Capitainlieutenant Graah Kjøbenhavn paa den kongelige grønlandske Handels Brigsskib Hvalfisken — i Selskab med den til hans Ledsgager paa Expeditionen bestemte Naturforsker Hr. Wahl, og Hr. Dr. P. Ingel, der i geognostisk Henseende agtede at besøge Grenland, — og ankom d. 27de Mai til Frederikshaab, hvilken nordligere Colonie det til Julianehaab bestemte Skib maatte anløbe, fordi Isen omgav Grønlands sydvestlige Kyst. Han forlod Frederikshaab d. 5te Juni, med de tvende ovennevnte Lærde, i en grønlandske Baad, og ankom d. 16de til Julianehaab. Her gik han strax iværks med den første Forberedelse til Expeditionen: Bygningen af de til samme bestemte Baade. D. 3die Juli ankom til Julianehaab Hr. de Fries af Brodre-Missionen ved Friedrichsthal, og medbragte en Østloending, ved Navn Ernenek, som var fulgt ham til Colonien, for der at gjøre Handel. Denne var Gr. en kjærlommen Gjæst, da han ved ham ventede at erfare noget Paalideligt angaaende Østkystens Beskaffenhed, og endnu mere da han havbede at overtale ham til at folge

ham paa Expeditionen, ved hvilken Grønlenderne fra Østkysten neppe vilde findes villige til at gaae ret langt med, deels paa Grund af deres Forestilling om Neisens Farlighed, deels af Frygt for Østkystens Beboere, hvilke de forestille sig som et vildt og grusomt Folk, der ofte lider Mangel, og under saadanne Omstændigheder slægte og øde hverandre (hvorpaa man ogsaa har Exemplar at den høieste Nod har drevet dem). Ernenek var ikke uvillig til at følge med; men ville ikke love at overvintrie paa Østkysten, og da dette netop var Graah om at gjøre, fulgte han strax med E. til Nennortalik, hvor dennes tvende Koner og Svigermoder ventede hans Tilbagekomst. Bed at give disse nogle Perler, Speile o. andre Ubetydeligheder, bevægede han dem til, ei alene at love, tilligemed Ernenek at følge med ham paa Reisen, men ogsaa at overvintrie ved Nennortalik. Paa Tilbageveien herfra besøgte Gr. Friedrichsthal, de evangeliske Brodres sydlige Etablissement (anlagt i 1824), der "uden Sammenligning er det sjønneste Anlæg i Grønland". Han kom tilbage til Colvnien d. 15de Juli; d. 21de undersøgte han Kirkeruinen ved Katorfok, og anstillede her Eftergravnninger, men fandt, ligesom ved Hans Egedes tidligere, kun Been og Kul, men ingen Stene med Inscriptioner, der muligt kunde give Oplysning om Øster- og Westerbygdens sande Beliggenhed. D. 21de August vare begge Konebaadene færdige, og Alt til Expeditionen henhørende sendtes til Nennortalik, hvorhen han, efterat have foretaget Opmaaling af Julianehaab's District og gjort en lille Excursion østrefter for at lære Farvandet øst for Friedrichsthal at kjende, selv reiste hen for at overvintrie, deels fordi dette Sted var noget nærmere Østkysten og deels fordi største Delen af Baadenes Be-

mindelige Bedtægter citeres, og For nærmelser paatales. Maør nemlig en Gronlander troer sig forurettet, forsatter han en satirisk Sang, hvilken alle hans Venner lære udenad, hvorpaa han lader bekjendtgjøre for Egnens Beboere, at han vil syne sin Modstander paa. Man mødes, Parterne stille sig i Kredsen og Udfordrerne foresynger, dandsende efter Trommen, men uden Lidenskab eller Grovhed, sin Contrapart en-deel spottende Sandheder, hvilke denne ligeledes syngende og dandsende besvarer, og saaledes skiftes, til man ikke har mere at sige hinanden. Da afgjor Dilstuerne Dom, hvo der har Ret, hvorefter Parterne igjen ere de bedste Venner. — Paa denne Maade erindres Skyldneren om sin Gjeld, resses Usædelighed og Uretfærdighed, og vistnok funde ingen hensigts-mæssigere Straf anvendes, da Intet virker mere paa Gronlanderne end saaledes offentligen at blive udstammet af sine Landsmænd. Trygten herfor afholder rimeligvis Mangen fra Forbrydelser, og det er altsaa virkelig Skade, at denne for Legeme og Sjæl lige velgjørende Dands af Missionærerne er blevet affkaffet paa Vestkysten.

I tre Dage forbleve vi i denne paradijsiske Egn, hvilken jeg becerede med Navnet Dronning Marias Dal. Under dette Ophold, der sejnkede os en efter de udstandne Strabads'er højt fornoden Hidle, gjennemvandrede jeg Omegnen og undersøgte hvert Plet, uden at finde selv det ubetydeligste Spor af en tidlige Colonisation, og dog er Beskaffenheten af Dronning Marias Dal saaledes, at dersom Isländerne nogensinde havde bygget paa Østkysten, vilde de neppe have forbigaet denne Egn, der langt bedre skikker sig til Ørykning, end mangen Plads i selve Julianehaabs District, hvor man finder Levninger af deres Baaninger. Jeg tog paa dette Sted Prover af Bjergarten, og gjorde en lille Samling af Planter, hvilke vor udmarkede Botaniker, Statsraad Hornemann, der var Medlem af den, i Anledning af min Reise nedsatte Commission, har havt den Godhed at bestemme."

(Fortsættes.)

Nyheds-Post.

København den 21de Februar 1833. — Et foregaaende No. af dette Blad er meddeelt den Efterretning, at Dr. Statsraad Donner i Altone har "bestilt" Thorvaldsens Gruppe: "Gratiern." Dette er at berigtnge derhen, at Statsraaden, ved sin Nærvarelse i Rom, i December f. A., har kost den nævnte Gruppe, som af Thorvaldsen allerede for længere Tid siden er blevet fuldført i Marmor. Ved sin Nærvarelse i Rom kostte Statsraad Donner desuden Zahns

Copie af den Bissenske Büste af Thorvaldsen, og bestilte hos den tydste Maler Raab en Copie af Raphaels Madonna di Foligno; ligesom han ogsaa gjorde Bestillinger hos de trende Kunstmaler, Materne Thömming, Bravo og Drayer.

— Fra Presen er udkommet: November- og Decemberhefte af Prometheus, Maanedsskrift for Poesi, Esthetik og Kritik, udgivet af Dehleenschläger. Alle Artiklerne i disse Hefter ere, ligesom i de twende foregaende, forfattede af Udgiveren. Novemberheftet indeholder: Den blege Ridder, en nordisk Fortelling (Sluttet). Esthetik: Om det Høje, det Skønne og det Nydelige (Forsat). Om det Charakteristiske og Lidenskaberne. Theatret: Om Balders Død, af Evdal. De forlæbte Haandværksfolk. Carl den Yolte paa Hjemreisen. Decemberheftet: Anders Sandøe Ørsted, et Dig. Kampen begavelsen, Ballade. Esthetik: Om de Skønne Kunster. Billedhuggerkunsten. Maerkunstens Forhold til Billedhuggerkunsten. Theatret: Hans Sachs. Vinhøsten. Fra Diazolo. Om Baudevillerne: Kong Salomon og Jorgen Hattemager. Aprilsnarrene, Recensenter og Dyret, Eventyret i Rosenborgshauge, Kjøge Hukskors, Bunnernes Fest, Intriguen ved Moerskabstheatret, Kunstnerliv. Om Julesien. Peblingsøen, Ballade. — Paa dette Maanedsskrift, der begyndte med Theatersaisonen i September 1832, og hvoraf de fire udkomne Hefter udgjøre første Bind, kan subskriberes hos Udgiveren, paa Norregade, No. 30 i Stuen, og paa Byens Bogladser. Hvert Høste kommer omtrent til at bestaae af 6 Ark, og betales med 8 Sk. for Arket ved Modtagelsen.

Tidshistorie.— Ifølge en Skrivelse fra Oporto af 28de f. M., var den Torsdagen ifjorven (altsaa d. 24de) først et veludtekt ildsal, der imidlertid, af Mangel paa behørig Medvirkning af de portugisiske Tropper, låg fejl og bragte betydeligt Sab. — Det engelske Ministerium har besluttet at Marquien af Anglesea som Lordlieutenant skal vende tilbage til Dublin, og han var allerede til den Henstigt gaet ombord paa et Dampskip. — D. Aften f. M. modtog Mehemed Ali Efterretning om Seieren ved Konieh; Pashaen erklærede, at han ved den fangne Storvizirs Antonis vilde gaae ham imode til Strandbredden; "thy", sagde han, "Reschid er en højere Embedemand i portens Dienste end jeg; men jeg er fremdeles dens troe Vasal!" Alle Skibe i den ægyptiske Flaade affyrede Stædesalver, og Festlighederne strøde vedvare i flere Dage. — General H. Sebastiani er kommen tilbage til Paris, og har havt en lang Conference med Kongen. — Det spanske Kabinet har forlangt at have en Diplomat ved den londoniske Conference, hvilket formodes at blive indrommet, da det vil forene sig med Frankrig og England om Rigjorten af de portugisiske Anliggier. — Despachet, som d. 11te ds. ere indløbne fra London til Paris, have foranlediget Note i en meget fast og bestemt Tone til Ruslands Gesandt, til Pozzo di Borgo og det petersborgiske Kabinet. Man paastaaer, at Pozzo di Borgo, som russisk Beuldmægtig, vil tage direkte til Frankfurt, hvis Conference forlægges derhen. — Tre Skibe ere passerede Schelde, uden at være affordrede den omtalte Sold; men Forordningen skal da endnu ei være trædt i Kraft. — D. 11te fornyedes i Undersøjet, i Anledning af Committeeens Beretning om Takabrisen, Debatterne om samme med Hensyn til de om Irland fremførte Uttringer; Ministrene seirede etter med 223 imod 23 Stemmer. Et Andragende imod Sinecurer i Land- og Sættheden forstørredes med 232 mod 138. Lord Grey anmeldte at ville næste Fredag forelægge en Bill til Forebyggelse og Tilslendebringelse af de irlandiske Uroligheder, paa hvilken Bill man er meget spændt. — Fra Wien modsiges nu Efterretningen om en Kongres af de store Magters Representanter, som aldeles ugrundet. — Fra Berlin meldes (Neckarzeitung), at ei blot i Rhinprovinserne og i posen, men og i selve Berlin flere Arrestationer have fundet Sted, til hvilke Opdagelsen af en for Statens Sikkerhed farlig Sammensværgelse skal have givet Anledning.

Færdigt fra Trykkeriet Torsdag Aften Kl. 7.

Før dette Blad, tegner man sig heri Staden paa Hjørnet af Adelgaden og Gothersgaden, No. 8 i Stuen, og i Provindserne paa alle Kongelige Postkontorer.